

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

▲

▼

STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA

▲

▲

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

MOTERŲ GYVENIMO KOKYBĖS VERTINIMAS PO CHEMOSPINDULINIO GIMDOS KAKLELIO VĖŽIO GYDYMO

Darbo autorė. Raminta STUOPELYTĖ (VI kursas).

Darbo vadovė. Doc. dr. Daiva BARTKEVIČIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Akušerijos ir ginekologijos klinika.

Darbo tikslas. Įvertinti gimdos kaklelio vėžį išgyvenusių moterų, gydytų chemospinduline terapija, gyvenimo kokybę ir su tuo susijusius neigiamus veiksnius.

Darbo metodika. Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose nuo 2018 m. lapkričio iki 2022 m. lapkričio mėn. buvo atliekamas monocentrinis pjūvinis tyrimas, kuriame dalyvavo 20 moterų, gydytų dėl gimdos kaklelio vėžio. Tiriamosios buvo apklaustos vieną kartą, naudojant standartizuotą ir Lietuvoje patvirtintą Europos vėžio tyrimų ir gydymo organizacijos (EORTC) sukurtą klausimyną QLQ-CX24. Klausimyną sudaro klausimai, vertinantys simptomus ir funkcionavimą. Anketoje galimi atsakymai pateikiami keturių balų Likerto skale (visai ne, truputį, gana daug, labai daug). Aukštas simptomų skalės įvertis reiškia aukštą simptomų/problemų lygį ir blogą gyvenimo kokybę, o aukštas funkcionavimo skalės įvertis reiškia aukštą/sveiką funkcionavimo lygį. Demografiniai ir klinikiniai duomenys bei anketos rezultatai pateikiami vidurkiu su standartiniu nuokrypiu, mediana su minimalia ir maksimalia reikšmėmis, ir procentais. Gyvenimo kokybės įverčiai buvo lyginami skirtingose amžiaus ir klinikinės stadijos grupėse naudojant Mann-Whitney U ir Kruskal-Wallis testus. Kintamiesiems buvo naudojamas 5 procentų statistinio reikšmingumo lygis ($p < 0,05$). Statistinė analizė atlikta naudojant MS Excel 2016 ir IBM SPSS Statistics 26 programas.

Rezultatai. Tiriamųjų amžius nuo 27 iki 55 metų, amžiaus vidurkis – 43,95 metai ($SD=7,61$). Visos tiriamosios sirgo gimdos kaklelio vėžiu, FIGO stadija nuo IB iki IIIB, visos buvo gydomos suderinta chemospinduline terapija. Simptomų pasireiškimas buvo gana mažas ir atskleidė gerą su tuo susijusią gyvenimo kokybę (21,82, $SD=10,24$). Nustatyta, kad dažno šlapinimosi ($\beta=0,198$, $SE=0,021$, $p < 0,001$), makšties ar išorinių lytinių organų dirginimo ar skausmo prisilietus ($\beta=0,149$, $SE=0,026$, $p < 0,001$), apatinės nugaros dalies skausmo ($\beta=0,133$, $SE=0,036$, $p=0,003$), skausmingų pilvo spazmų ($\beta=0,078$, $SE=0,033$, $p=0,034$), bei išskyrų iš makšties įverčiai ($\beta=0,059$, $SE=0,025$, $p=0,034$) statistiškai reikšmingai leidžia numatyti simptomų pasireiškimo įvertį. Limfedemos ir periferinės neuropatijos pasireiškimas rastas nedidelis (6,67 ($SD=13,68$) ir 13,33 ($SD=16,75$) atitinkamai), tačiau pastebėta reikšminga koreliacija tarp limfedemos ir periferinės neuropatijos pasireiškimo ($R=0,61$, $p=0,04$). Vidutiniai kūno įvaizdžio (51,11, $SD=16,68$), seksualinės/makšties funkcijos (34,52, $SD=21,21$), menopauzės simptomų (48,33, $SD=22,88$) ir seksualinio nerimo (58,33, $SD=32,22$) skalių įverčiai

parodė vidutinį funkcionavimą ir vidutinio lygio kai kuriuos gimdos kaklelio vėžiui specifiskus simptomus po gydymo. Seksualinis aktyvumas ir seksualinis pasitenkinimas buvo žemi (atitinkamai 11,67 (SD=16,31), 14,29 (SD=17,82)). Lyginant gyvenimo kokybės įverčius tarp skirtingų amžiaus grupių bei tarp skirtingų FIGO stadijų nerasta jokių statistiškai reikšmingų skirtumų.

Išvados. Chemospinduline terapija gydytos tiriamosios praneša apie gerą gyvenimo kokybę, susijusią su fizinių simptomų pasireiškimu. Didžiausią įtaką simptomų pasireiškimui turi dažnas šlapinimasis, makšties ar išorinių lytinių organų dirginimas ar skausmas prisilietus bei apatinės nugaros dalies skausmas. Moterų lytinis aktyvumas ir pasitenkinimas po chemospindulinio gydymo yra labai mažas. Be to, šis gydymo būdas neigiamai veikia psichologinę moters būseną, kūno įvaizdžio ir savęs, kaip moters, suvokimą.

Raktažodžiai. Gimdos kaklelio vėžys; chemospindulinis gydymas; gyvenimo kokybė.